

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

17 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către partea vătămată Graur Leon și de către avocatul Palancica Victor în numele inculpatului Railean Ivan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe

***Railean Ivan xxxxxx**, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.10.2016 - 19.12.2018;

Instanța de apel: 28.01.2019 - 10.06.2019;

Instanța de recurs: 23.08.2019 - 10.12.2019;

Instanța de apel: 20.01.2020 - 09.07.2020;

Instanța de recurs: 11.09.2020 - 17.03.2021.

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 19 decembrie 2018, Railean Ivan învinuit în baza art.152 alin.(1) Cod penal, a fost achitat pe motiv că în acțiunile lui lipsește faptul infracțiunii.

Cererea procurorului pricind încasarea de la Railean Ivan a cheltuielilor de judecată în sumă de 1408,40 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

Totodată, instanța a dispus: Se sesizează organul de urmărire penală să verifice în condițiile art.274 Cod de procedură penală legalitatea acțiunilor lui Graur Leon, prin prisma prevederilor art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal - tentativa la omorul intenționat, art.287 alin.(1) Cod penal - huliganismul, art.311 Cod penal - denunțarea falsă sau

plângerea falsă, art.312 Cod penal - declarația mincinoasă, art.314 Cod penal - determinarea la depunerea de declarații mincinoase, din considerentele expuse în sentință. Se sesizează organul de urmărire penală să verifice în condițiile art.274 Cod de procedură penală, legalitatea acțiunilor lui Parașciuc Elena, prin prisma prevederilor art.312 Cod penal - declarația mincinoasă, din considerentele expuse în sentință

2. Pentru a se pronunța în cauză, instanța de fond a constatat că, Railean Ivan, la 30.03.2015, în jurul orei 15:00, aflându-se pe xxxxx, din mun. Orhei, în preajma domiciliului lui Graur Leon, din intenții huliganice, în mod intenționat i-a aplicat pătimitului Graur Leon câteva lovituri cu o sapă peste cap, spate și partea dreaptă a cutiei toracice, cauzând pătimitului vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată, mai mult de 21 zile, sub formă de fractura coastei a IX-a din dreapta fără deplasare de fragmente, traumatism craniu-cerebral închis, manifestat prin comoție cerebrală, plagă confuză pe cap, echimoză masivă pe spate, echimoze pe membrele superioare, edem al țesuturilor moi ale abdomenului și ambilor genunchi.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Railean Ivan a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.152 alin.(1) Cod penal - vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art.151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Procurorul în Procuratura raionului Orhei, Oanța Vasile, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Railean Ivan să fie condamnat în baza art.152 alin.(1) Cod penal la 1 an închisoare, iar în baza art.90 Cod penal - cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 1 an, cu încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 1 408,40 lei, pentru efectuarea expertizelor judiciare.

În motivarea apelului, procurorul a invocat că, instanța a admis o apreciere eronată și detașată de principiile generale ale procesului penal, inclusiv scopul legii penale, de circumstanțele de fapt și de drept stabilite prin probele prezentate de acuzare, în acest sens interpretând extensiv și defavorabil atât normele Codului de procedură penală cât și normele Codului penal, fapt ce a adus la pronunțarea unei sentințe neîntemeiate. Ori, au fost cercetate probe suficiente cu referire la probarea vinovăției inculpatului. Hotărârea instanței de fond este neîntemeiată, pe alocuri chiar ilegală, odată ce instanța de judecată a făcut unele constatări care depășesc limita aprecierii probelor de către instanță, asumându-și atribuțiile unui organ de constatare. Instanța de fond incorect a dat apreciere probelor administrate de către acuzarea de stat, fiind pronunțată o sentință care este contrară legii și nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

3.2. Partea vătămată Graur Leon, a declarat apel prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Railean Ivan să fie condamnat în baza art.152 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse în limita prevăzută de lege.

Apelantul a invocat că, vinovăția inculpatului și-a găsit pe deplin confirmare în

cadrul ședinței prin declarațiile părții vătămate, martorului Parașciuc Elena și prin raportul de expertiză medico-legală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2019, apelurile au fost admise, casată total sentința și pronunță o nouă hotărâre, prin care Railean Ivan a fost condamnat în baza art.152 alin.(1) Cod penal la 6 luni închisoare.

În conformitate cu art.90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Cheltuielile de judecată în sumă de 1 408,40 lei, suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale, au fost trecute în contul statului.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, Railean Ivan, în jurul orei 15:00, aflându-se pe str. xxxxx, din mun. Orhei, în preajma domiciliului lui Graur Leon, din intenții huliganice, în mod intenționat i-a aplicat pătimitului Graur Leon câteva lovituri cu o sapă peste cap, spate și partea dreaptă a cutiei toracice, cauzând pătimitului vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată, mai mult de 21 zile, sub formă de fractura coastei a IX-a din dreapta fără deplasare de fragmente, traumatism craniu-cerebral închis, manifestat prin comoție cerebrală, plagă confuză pe cap, echimoză masivă pe spate, echimoze pe membrele superioare, edem al țesuturilor moi ale abdomenului și ambilor genunchi.

Astfel, instanța de apel a reținut că declarațiile inculpatului privind nevinovăția sa se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părții vătămate Graur Leon, martorilor Graur Efimia și Parașciuc Elena, a explicațiilor experților Railean Sergiu și a lui Capcelea Victor, probele scrise cercetate în ședința de judecată.

Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzută de art.152 alin.(1) Cod penal - vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art.151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

Latura obiectivă a infracțiunii enunțate se caracterizează prin acțiuni concrete, lovituri cu sapa peste cap, spate și partea dreaptă a cutiei toracice părții vătămate Graur Leon, survenirea consecințelor - vătămări corporale medii exprimate prin: fractura coastei a IX-a din dreapta fără deplasare de fragmente, traumatism craniu-cerebral închis, manifestat prin comoție cerebrală, plagă confuză pe cap, echimoză masivă pe spate, echimoze pe membrele superioare, edem al țesuturilor moi ale abdomenului și ambilor genunchi.

Materialul probator indubitabil demonstrează legătura cauzală dintre acțiunile intenționate ale inculpatului Railean Ivan și consecințele survenite, or vătămările corporale stabilite la Graur Leon sub formă de: fractura coastei a IXa din dreapta fără deplasare de fragmente, traumatism craniu-cerebral închis, manifestat prin comoție cerebrală, plagă contuză pe cap, echimoză masivă pe spate, echimoze pe membrele

superioare, edem al țesuturilor moi ale abdomenului și ambilor genunchi, care au fost produse în rezultatul acțiunii provocate de la acțiunea traumatică a unui obiect contondent, dur, în comun, determină o dereglare a sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare medie.

Este neîntemeiată încheierea interlocutorie a Judecătoriei Orhei din 19.12.2018. Modalitatea de executare a pedepsei aleasă de prima instanță și stabilită inculpatului nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă, urmările produse, personalitatea inculpatului și situația familială a acestuia.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1 Avocatul Palancica Victor în numele inculpatului, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe.

Recurentul a invocat că, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale și a conchis asupra vinovăției lui Railean Ivan bazându-se preponderent pe probele cercetate de prima instanță și puse, anterior, la baza achitării acestuia, mai mult, unele probe au fost doar redată în conținutul deciziei, fără a fi supuse analizei minuțioase de către instanța de apel.

5.2. Avocatul Agatii Nadejda în numele părții vătămate Graur Leon, solicitând casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurenta a invocat că, decizia instanței de apel este ilegală și nefondată. Instanța de fond nu și-a motivat soluția, nu a dat apreciere probelor acumulate la faza urmăririi penale și celor examinate în cadrul cercetării judecătorești și nu a eliminat controversele existente. Pedepsa aplicată inculpatului de către instanța de apel de 6 luni cu suspendarea condiționată a executării ei pe un termen de probă de 1 an, nu o să convingă pe inculpat de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, suspendarea pedepsei nu este echitabilă, întrucât nu este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 10 decembrie 2019, au fost admise recursurile ordinare declarate, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a constatat că, instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, și că recursul ordinar este întemeiat.

Instanța de apel, rejudecând cauza potrivit regulilor generale, nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele

pentru care a respins versiunile și probele apărării. Mai mult, concluziile de condamnare a inculpatului contravin încheierii interlocutorii din 19 decembrie 2018, adoptate de prima instanță pe care nu a anulat-o, aceasta continuând, astfel, să producă efecte juridice asupra procedurii de apreciere a probelor administrate și a circumstanțelor de fapt ale cauzei indicate în rechizitoriu.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2020, au fost admise apelurile declarate, casată sentința integral și încheierea interlocutorie din 19 decembrie 2018, inclusiv din oficiu în temeiul art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Railean Ivan a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală pe motivul intervenirii prescripției răspunderii penale.

7.1. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că instanța de fond la adoptarea sentinței contestate incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și eronat a ajuns la concluzia de a-l achita pe inculpatul Railean Ivan învinuit în baza art.152 alin.(1) Cod penal din motiv că în acțiunile acestuia lipsește faptul infracțiunii.

Analizând totalitatea de probe acumulate la prezenta cauza penală și apreciindu-le, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a constatat că, Railean Ivan, la 30.03.2015, în jurul orei 15:00, aflându-se pe str. xxxx, din mun. Orhei, în preajma domiciliului lui Graur Leon, din intenții huliganice, în mod intenționat i-a aplicat pătimitului Graur Leon câteva lovituri cu o sapă peste cap, spate și partea dreaptă a cutiei toracice, cauzând pătimitului vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată, mai mult de 21 zile, sub formă de fractura coastei a IX-a din dreapta fără deplasare de fragmente, traumatism craniu-cerebral închis, manifestat prin comoție cerebrală, plagă confuză pe cap, echimoză masivă pe spate, echimoze pe membrele superioare, edem al țesuturilor moi ale abdomenului și ambilor genunchi.

În pofida faptului că inculpatul nu și-a recunoscut vina în cele înscrinate, vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, a fost dovedită cu certitudine prin următoarea sistemă de probe analizate și apreciate de instanța de apel prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, cum ar fi: declarațiilor părții vătămate Graur Leon, declarațiilor martorului Parașciuc Elena, declarațiile expertului Capcelea Victor, precum și materialele cauzei: procesul-verbal de constatare a faptei din 01.04.2015, potrivit căruia au fost consemnate declarațiile lui Graur Efimia despre agresiunea soțului său Graur Leon de către vecini (f.d.5, vol. I); plângerea lui Graur Efimia din 31.03.2015, despre agresiunea soțului său Graur Leon de către vecinii Railean Ivan și Railean Tatiana și anume pentru faptul că, Railean Ivan i-a aplicat soțului ei o lovitură cu muchia de la sapă peste cap (f.d.8, vol. I); procesul-verbal

de cercetare la fața locului din 30.03.2015 și foto-tabelul (f.d.31, 32-34, vol. I); raportul de constatare medico-legală nr. 109 din 06.04.2015(f.d.36-37, vol. I); raportul de constatare medico-legală nr.110 din 01.04.2015 (f.d.39-40, vol. I); raportul de constatare medico-legală nr.91/D din 15.04.2019(f.d.42-43, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr.204/D din 10.07.2015 (f.d.76, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 205/D din 10.07.2015 (f.d.78, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr.206/D din 10.07.2015 (f.d.80, vol. I); procesul-verbal de confruntare din 28.07.2015 dintre martorii Jingan Vasile și Parașciuc Elena, în cadrul căreia aceștia și-au susținut declarațiile făcute anterior (f.d.101-102, vol. I); fișa de solicitare a asistenței medicale de urgență din 30.03.2015 (ora primirii apelului 21:50) (f.d.120, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr.356 din 07.12.2015 (f.d.132-138, vol. I).

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorilor Jingan Vasile, Potlog Viorica și Railean Tatiana (probele apărării), invocând că primii doi sunt în relații de prietenie cu Railean Ivan, iar Railean Tatiana este soția inculpatului și este evidentă tendința acestora de a duce în eroare instanța de judecată în scopul apărării inculpatului Railean Ivan și eschivării ultimului de la răspunderea și pedeapsa penală.

Totodată, instanța de apel a accentuat că, s-a demonstrat în afara oricăror dubii că în acțiunile inculpatului Railean Ivan sunt întrunite elementele infracțiunii de vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, astfel încât este absolut neîntemeiată soluția primei instanță de achitare a inculpatului pe motiv că în acțiunile inculpatului lipsește faptul infracțiunii.

Argumentele avocatului cu referire la faptul că, inculpatul Railean Ivan a săvârșit fapta penală fiind în stare de legitimă apărare, instanța de apel le-a respins ca fiind nefondate, deoarece la caz că nu au fost stabilite valorile sociale care ar fi fost periclitare de atacul victimei, viața și sănătatea inculpatului, iar faptele ei nu erau în coraport echivalent la comportamentul lui Graur Leon.

Totodată, instanța de apel a menționat că este neîntemeiată încheierea interlocutorie a Judecătoriei Orhei sediul Central din 19.12.2018, prin care a fost adus la cunoștința Procurorului General al Republicii Moldova despre încălcările admise și a fost sesizat Procurorul raionului Orhei să verifice în condițiile art.274 Codul de procedură penală, legalitatea acțiunilor lui Graur Leon Ilie, prin prisma articolelor din Codul penal și anume: art.27, 145 alin.(1) - tentativa la Omorul intenționat, art.287 alin.(1) - huliganismul, art.311 - denunțarea falsă sau plângerea falsă, art.312 - declarația mincinoasă, art.314 - determinarea la depunerea de declarații mincinoase. A fost adus la cunoștința Procurorului General RM despre încălcările admise și sesizat Procurorul raionului Orhei să verifice în condițiile art.274 Codul de procedură penală, legalitatea acțiunilor lui Parașciuc Elena, prin prisma art.312 Cod penal - declarația mincinoasă, or, examinând materialele cauzei în instanța de apel nu s-au constatat careva circumstanțe care ar pune la îndoială acțiunile sau declarațiile lui Graur Leon și a Parașciuc Elena. Mai mult atât partea vătămată Graur Leon, cât și martorul Parașciuc Elena au depus

declarații veridice atât la urmărire penală, cât și în instanța de judecată.

Referitor la plângerea înaintată de Palancica Victor în interesele lui Railean Ivan la data de 22.10.2016, împotriva ordonanței procurorului Berlădean Igor din 14.08.2016 și 21.10.2016, privind recunoașterea a lui Railean Ivan în calitate de învinuit, instanța de apel a menționat că, la caz nu s-a constatat existența unei hotărâri definitive în legătură cu aceeași acuzație sau prin care s-a constatat imposibilitatea urmăririi penale pe aceleași temeuri, or prin încheierea Judecătorei Orhei din 22.06.2016, nu s-a dispus încetarea urmăririi penale, ci remiterea materialelor organului de urmărire penală pentru a înlătura neajunsurile depistate.

Prin urmare, analizând totalitatea probelor administrate coroborate cu circumstanțele cauzei penale, instanța de apel a considerat necesar de a-l recunoaște vinovat pe Railean Ivan de comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art.60 Cod penal, deoarece infracțiunea a fost comisă de inculpat la data de 30.03.2015.

8. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

8.1 Partea vătămată Graur Leon, invocând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului ordinar declarat, recurentul a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și nefondată. Instanța de fond nu și-a motivat soluția, nu a dat apreciere probelor acumulate la faza urmăririi penale și celor examinate în cadrul cercetării judecătorești și nu a eliminat controversele existente. Pedepsa aplicată inculpatului de către instanța de apel de 6 luni cu suspendarea condiționată a executării ei pe un termen de probă de 1 an, nu o să convingă pe inculpat de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, suspendarea pedepsei nu este echitabilă, întrucât nu este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

8.2. Avocatul Palancica Victor în numele inculpatului, invocând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În motivarea recursului declarat, avocatul a invocat următoarele:

- decizia nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt;

- instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale și a conchis asupra vinovăției lui Railean Ivan bazându-se preponderent pe probele cercetate de prima instanță, puse, anterior, la baza achitării acestuia, mai mult ca atât, unele probe au fost doar redacte în conținutul deciziei, fără a fi supuse analizei minuțioase de către instanța de apel;

- instanța de apel și-a bazat concluziile inclusiv raportul de expertiza medico-legală nr.356 din 07.12.2015, concluziile căruia au fost inserate în conținutul deciziei, fără a le verificat minuțios și obiectiv, sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludentei, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor;

- prin concluziile raportului de expertiză medico-legală nr.356 din 07.12.2015 și declarațiile experților Capcelea Victor și Railean Sergiu, s-a stabilit indubitabil faptul că nu există probe care ar indica că fractura coastei IX din dreapta la Graur Leon ar fi fost cauzată la data de 30.03.2015 și astfel, în privința lui Railean Ivan urmează a fi aplicat principiul in dubio pro reo;

- atât martorii acuzării, cât și martorii apărării, sunt rude cu partea vătămată, respectiv inculpatul, astfel, declarațiile la toți martorii urmau a fi verificate și coroborate între ele, pentru a se adopta o decizie legală și întemeiată;

- instanța de apel, a mers pe ideea preconcepută că declarațiile martorilor Jingan Vasile, Potlog Viorica și Railean Tatiana nu sunt veridice, deoarece sunt rude cu inculpatul, respectiv a pus apărarea într-o poziție net dezavantajoasă, iar ca rezultat a fost adoptată o decizie neîntemeiată;

- concluziile instanței de apel formulate în decizia recurată poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, însă, așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității îndeplinirii actului de justiție;

- Railean Ivan a fost recunoscut în calitate de bănuț (doar pentru faptul actului de huliganism) la data de 16.07.2015 (f.d.82). Tot la data de 16.07.2015, Railean Ivan a fost audiat în calitate de bănuț, doar că deja bănuț în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.287 alin.(3) și art.152 alin. (2) Cod penal (f.d.85). La data de 14.08.2015, procurorul Jumbei Sergiu, prin ordonanța privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală cu privire la un capăt de acuzare, a dispus, a scoate de sub urmărire penală pe Railean Ivan, cu privire la capătul de acuzare legat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, deoarece fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii, continuând urmărirea penală legată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 Cod penal. Tot la data de 14.08.2015, Railean Ivan a fost pus sub învinuire, fiindu-i încredințată săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal (f.d.111). Ulterior, prin ordonanța procurorului din 04.04.2016, în temeiul art.281, 282 și art.283 (schimbarea și completarea acuzării) Cod de procedură penală, lui Răileanu Ivan i-a fost înaintată o nouă acuzare, ultimului fiindu-i încredințată săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.287 alin.(3) și art.152 alin. (1) Cod penal (f.d.148);

- în urma adoptării de către procuror a ordonanței de punere sub învinuire a lui Răileanu Ivan din data de 04.04.2016 (f.d.148), ordonanța de punere sub învinuire din 14.08.2015 (f.d.11) și-a pierdut valoarea juridică, adică a devenit caducă;

- nefiind de acord cu ordonanța de punere sub învinuire din 04.04.2016, apărătorul Palancica Victor în interesele lui Railean Ivan, a contestat-o la Judecătoria Orhei, solicitând anularea acesteia. Prin încheierea Judecătoria Orhei din data de 22.07.2016 (dosar nr. 10- 14/16), a fost declarată nulă ordonanța de punere sub învinuire a lui Railean Ivan pe art.287 alin.(3) și art.152 alin.(1) Cod penal (f.d.159-160). Încheierea Judecătoria Orhei din data de 22.07.2016 nu a fost contestată de procuror sau petiționarul Graur Leon, astfel la data de 06.08.2016 a devenit irevocabilă;

- respectiv, se constată indubitabil că în privința lui Railean Ivan există o hotărâre judecătorească definitivă în legătură cu acuzațiile aduse în baza art.287 alin.(3) și art.152 alin.(1) Cod penal;

- la data de 21.10.2016, necătând la faptul că în privința lui Railean Ivan există o hotărâre judecătorească definitivă în legătură cu acuzațiile aduse în baza art. 287 alin. (3) și art.152 alin.(1) Cod penal, procurorul l-a pus repetat sub învinuire pe Railean Ivan în baza art.152 alin. (1) Cod penal (f.d.162);

- aplicând metoda confruntării și analizei comparative a conținutului faptelor incriminate lui Railean Ivan prin ordonanța de punere sub învinuire din 21.10.2016 și a faptelor incriminate lui Railean Ivan prin ordonanța de punere sub învinuire din 04.04.2016 (care a fost declarată nulă), se constată indubitabil că, în ambele acte procesuale se cuprinde una și aceeași faptă în privința aceleiași persoane. Astfel, odată ce în privința lui Railean Ivan, a fost adoptată o hotărâre judecătorească definitivă în legătură cu aceeași acuzație, este exclusă posibilitatea atragerii acestuia la răspundere penală pentru una și aceeași faptă;

- instanța de apel, rejudecând cauza, a examinat superficial aspectele invocate de apărare, indicate supra, fără a intra în esența problemei de fapt și de drept;

- instanța de apel în decizie menționează că, prin încheierea din 22.0.2016, s-a dispus remiterea materialelor organului de urmărire penală pentru înlăturarea neajunsurilor, ceea ce de fapt reprezintă un fals;

- apărarea consideră că, instanța de apel nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege, a admis erori grave de fapt și ca rezultat a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

9. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursurilor declarate de partea apărării și de către partea vătămată, menționând că acestea urmează a fi declarate inadmisibile.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

10.1. Referitor la recursul ordinar declarat de către partea vătămată Graur Leon la 13 octombrie 2020, Colegiul penal constată că argumentele invocate în conținutul acestuia sunt neîntemeiate și nu justifică necesitatea casării deciziei instanței de apel.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

La caz, se reține că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2020, a fost pronunțat la 09 iulie 2020, în aceeași zi în prezența procurorului, părții vătămate Graur Leon, inculpatului Railean Ivan și a avocatului acestuia Palancica Victor, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d.7, vol. III), fiind menționată data când va avea loc pronunțarea integrală a deciziei.

Ulterior, copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată părții vătămate Graur Leon la 11.08.2020 (f.d.37, vol. III).

Astfel, Colegiul penal menționează că, potrivit prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel, curge de la data pronunțării acesteia.

În acest context, Colegiul penal reține că, la 13 octombrie 2020, conform ștampilei oficiului poștal pe plic (f.d.67, vol. III), partea vătămată Graur Leon declară recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, evident peste termenul legal de declarare a recursului ordinar prevăzut de lege, fără a solicita repunerea în termen a recursului și fără a invoca careva argumente privind depunerea tardivă a recursului.

În acest sens, Colegiul penal statuează că, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că recursul ordinar declarat la 13 octombrie 2020, de către partea vătămată Graur Leon, împotriva deciziei instanței de apel din 09 iulie 2020, este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomariov vs Ucraina (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în

lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza *Bodiu vs. Republica Moldova* din 18 iunie 2019 (cererea nr.7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO. 8.

10.2 *Referitor la recursul ordinar declarat de avocatului Palancica Victor în numele inculpatului Railean Ivan Teodor*, Colegiul penal constată că argumentele invocate în conținutul acestuia sunt neîntemeiate și nu justifică necesitatea casării deciziei instanței de apel.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat, se constată că apărarea invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Lecturând recursul declarat, Colegiul penal reține că, acesta nu este motivat prin prisma temeiurilor indicate, recurentul de fapt criticând modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerând că acestea sunt insuficiente și nu dovedesc cu certitudine că fapta încriminată în actul de învinuire a fost comisă de către

inculpat.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, asemenea eroare nu se confirmă la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1) și 417 alin.(8) Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Conform prevederilor art.417 alin.(8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Colegiul penal reține că, la examinarea cauzei, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, pe care le-a apreciat în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală și a motivat soluția pronunțată cu privire la vinovăția inculpatului, așa cum este indicat în pct.7.1. al prezentei decizii.

Cu referire la criticile invocate în recurs privind aprecierea probelor, Colegiul penal reține că, partea apărării face o proprie evaluare a materialului probator, prezentând versiunea potrivit căreia probele administrate de către instanțe nu confirmă vinovăția lui Railean Ivan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal.

Colegiul penal ține să sublinieze că, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, precum și pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că, probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora, iar toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Aprecierea probelor de către instanțele de fond poate să fie apreciată ca o eroare gravă de fapt și reținută de instanța de recurs, doar în cazul unor expuneri denaturate - ce nu corespund conținutului faptic a probelor, sau neluarea în considerare a acestora.

Colegiul penal apreciază critic argumentele recurentului, deoarece acestea nu confirmă că soluția emisă de instanța de apel ar contravine aprecierilor expuse în motivarea acesteia.

Totodată, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se

conțin în temeiurile prevăzute la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală și astfel, nu pot constitui motiv de casare ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform învinuirii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art.427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii primei instanțe, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

În acest sens Colegiul penal atestă că, la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului Railean Ivan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal.

Contrar argumentelor părții apărării prin care se invocă faptul că la caz nu au fost administrate probe suficiente pentru o condamnare penală, Colegiul penal conchide, că instanța de apel a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate celor în favoarea condamnării inculpatului Railean Ivan, așa cum susține apărarea, însă le-a analizat în ansamblul lor prin coroborare, corect ajungând la concluzia că ele sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală în privința inculpatului.

Astfel, Colegiul penal reține că, instanța de apel corect a conchis că vinovăția inculpatului se demonstrează prin declarațiile părții vătămate Graur Leon, care sunt consecutive și pertinente pe tot parcursul procesului penal și nu conțin divergențe, mai mult careva motive de răzbunare a părții vătămate, care ar justifica vreo poziție părțitoare în speța nu au fost constatate, fapt ce demonstrează veridicitatea acestor declarații.

Mai mult, declarațiile părții vătămate Graur Leon sunt confirmate prin declarațiile martorului Parașciuc Elena care a indicat că: „...*La 30 martie 2015 se afla acasă, când a ieșit din ogradă l-a văzut pe Graur Leon cu copacul în mână, iar Railean Ivan astupa groapa de la copac, la care Graur Leon s-a apropiat și a întrebat de ce astupă groapa la care Railean Ivan i-a răspuns ca nu este pământul lui. A văzut cum, Graur Leon a fost lovit de către Railean Ivan cu tăișul sapei, iar ulterior partea dreaptă și pe spate...*”, prin procesul-verbal de confruntare din 28.07.2015, între martorul Jingan Vasile și Parașciuc Elena, prin raportul de expertiză medico-legală nr.204/D din 10.07.2015, explicațiile expertului Railean Sergiu precum și a expertului Capcelea Victor.

Colegiul penal menționează, că argumentele invocate de recurent în sensul că *„instanța de apel a interpretat greșit concluziile raportului de expertiză medico-legală nr.356 din 07.12.2015 și declarațiile experților Capcelea Victor și Railean Sergiu s-a stabilit indubitabil faptul că nu există probe care ar indica că fractura coastei IX din dreapta la Graur Leon ar fi fost cauzată la data de (lipsa leziunilor corporale externe la nivelul coastei IX din dreapta, lipsa durerii, lipsa acuzelor la Graur Leon, depistarea fracturii abia la odată ce nu există probe privitor la faptul că fractura coastei IX din dreapta la Graur Leon ar fi fost cauzată la data de 30.03.2015”*, nu pot fi acceptate, deoarece instanța de apel și-a întemeiat concluzia privind condamnarea inculpatului pe cumulul de probe ce se conțin în dosar și care au fost examinate, verificate și apreciate corect prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel întemeiat a considerat declarațiile inculpatului privind nerecunoașterea vinovăției în săvârșirea infracțiunii prevăzute art.152 alin.(1) Cod penal, ca fiind combătute prin materialele cauzei și anume prin cumulul de probe, menționat la pct.7.1 al prezentei decizii, în esență, instanța de recurs consideră, că pe parcursul procesului penal în cauză au fost administrate suficiente probe, ce dovedesc vinovăția inculpatului privind săvârșirea infracțiunii imputate.

În privința argumentelor din recurs prin care se invocă că în privința lui Railean Ivan, a fost adoptată o hotărâre judecătorească definitivă în legătură cu aceeași acuzație, pentru una și aceeași faptă, Colegiul penal reține ca întemeiată concluzia instanței de apel cu referire la faptul, că în speță nu s-a constatat existența unei hotărâre judecătorești definitivă în legătură cu aceeași acuzație sau prin care s-a constatat imposibilitatea urmăririi penale pe aceleași temeuri, deoarece prin încheierea Judecătoriei Orhei din 22.06.2016, rezultă că ordonanța procurorului procuraturii Orhei Igor, Berladeanu din 08.02.2016, a fost adoptată fără aprecierea justă a probelor acumulate, nefiind dispusă încetarea urmăririi penale, ci remiterea materialelor organului de urmărire penală pentru a înlătura neajunsurile depistate, astfel careva circumstanțe prevăzute de art.275 Cod de procedură penală, la caz nu s-a constatat.

Colegiul penal constată că, recurentul nu a motivat recursul sub aspecte de drept, limitându-se doar la critici privind modul de apreciere a probelor și totodată, în cadrul examinării prezentei cauze, o atare eroare nu a fost comisă.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel corect a constatat vinovăția inculpatului Railean Ivan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal - *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății - care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art.151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății*, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor.

Totodată, Colegiul penal reține faptul, că argumentele invocate de apărare, au fost obiect de studiu la judecarea cauzei în instanța de apel, asupra căroră instanța de fond la

acest capitol sau expus just și întemeiat.

Mai mult, Colegiul penal conchide că temeuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatului Palancica Victor în numele inculpatului Railean Ivan Teodor, ca fiind vădit neîntemeiat.

11. În temeiul art.art.422, 432 alin.(1) – (2) pct.2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe ***Railean Ivan xxxxx***, pe motiv că recursul părții vătămate Graur Leon depus la 13 octombrie 2020, este declarat peste termen, iar recursul avocatului Palancica Victor în numele inculpatului Railean Ivan Teodor, este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 15 aprilie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena